

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/180/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123201198
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4123201198.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, v právnej veci manželky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpená splnomocneným zástupcom D. E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/X, I., a manžela: F. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpený Mgr. Martinom Lieskovským, advokátom so sídlom Farská 40, Nitra, o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: J. H. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra, na odvolanie manžela proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č.k. 26P/27/2023-308 zo dňa 08.08.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. m e n í tak, že

Počas školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a počas sviatkov bude výkon starostlivosti rodičov o maloleté deti prebiehať nasledovne:

Matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas Vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý párný rok od 24.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý nepárny rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roku do 18.00 hod.,

- každý párný rok počas jarných prázdnin od soboty predchádzajúcej pondelku, kedy začínajú jarné prázdniny od 09.00 hod. do nedele, ktorou končia jarné prázdniny do 18.00 hod.,

- každý nepárny rok počas Veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatku od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod.,

- počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 16.07. od 09.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod. a od 17.08. od 09.00 hod. do 01.09. do 09.00 hod.,

Otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas Vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý nepárny rok od 24.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý párný rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho roku do 18.00 hod.,

- každý nepárny rok počas jarných prázdnin od soboty predchádzajúcej pondelku, kedy začínajú jarné prázdniny od 09.00 hod. do nedele, ktorou končia jarné prázdniny, do 18.00 hod.,

- každý párný rok počas Veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatku od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod.,

- počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 01.07. od 09.00 hod. do 16.07. do 09.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 17.08. do 09.00 hod.

Miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí bude bydlisko odovzdávajúceho rodiča.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV., v nadväzujúcich výrokoch VI. a VII. a v súvisiacom výroku VIII. z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 26P/27/2023-308 zo dňa 08.08.2023 vo výroku I. rozviedol manželstvo manželky A. B., K. B. nar. XX.XX.XXXX a manžela F. B. B., nar. XX.XX.XXXX uzatvorené dňa 30.08.2013 v Beladiciach, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Neverice, vo zväzku 8, ročník 2013, na strane 58, pod poradovým číslom 20. II. Maloletú J. H. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletú B. B., nar. XX.XX.XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý páry týždeň v kalendárnom roku od pondelka párneho týždňa od 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho týždňa do 15.00 hod. Otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepáry týždeň v kalendárnom roku od pondelka nepárneho týždňa od 15.00 hod. do nasledujúceho pondelka párneho týždňa do 15.00 hod. III. Styk rodičov s maloletými deťmi mimo školský rok upravil tak, že matka je oprávnená na styk s maloletými deťmi každý páry rok na Vianoce od 24.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý páry rok počas jarných prázdnin. Otec je oprávnený na styk s maloletými deťmi každý páry rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod. nasledujúceho roku, každý páry rok od Veľkonočného piatku od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod., každý nepáry rok na Vianoce od 24.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý nepáry rok počas jarných prázdnin. Matka je oprávnená na styk s maloletými deťmi každý nepáry rok od 30.12. od 09.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod. nasledujúceho roku a každý nepáry rok od Veľkonočného piatku od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod. Otec je oprávnený na styk s maloletými deťmi počas letných prázdnin od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. kalendárneho roku. Matka je oprávnená na styk s maloletými deťmi počas letných prázdnin od 16.07. od 09.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a od 16.08. od 09.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod. kalendárneho roku. IV. Otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú J. H. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 450 eur mesačne a na maloletú B. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 400 eur mesačne k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku. V. Oboch rodičov oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. VI. Rozhodol, že matka je oprávnená poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú J. H. B., nar. XX.XX.XXXX. VII. Rozhodol, že otec je oprávnený poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú B. B., nar. XX.XX.XXXX. VIII. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v časti rozvodu manželstva podľa § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 3, 4, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne narušené, trvalo rozvrátené, neplní svoj spoločenský účel, nakoľko manželia nežijú v spoločnej domácnosti a manželka má mimomanželský pomer. Návrhu na rozvod manželstva vyhovel, keď uzavrel, že manželstvo predstavuje len formálny zväzok.

3. Maloleté deti na čas po rozvode manželstva zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov prihládajúc na odporúčanie kolízneho opatrovníka, na názor maloletých detí vyjadrený v rámci pohovoru vykonaného kolíznym opatrovníkom a názor zisťovaný u maloletej J. H. prostredníctvom súdu. Vzal do úvahy, že obaja rodičia preferujú túto formu starostlivosti o maloletých, sú schopní zabezpečovať ich riadnu výchovu, disponujú dostatočnými rodičovskými kompetenciami, ich bytové podmienky spĺňajú predpoklady na starostlivosť o maloleté deti a v domácnostiach obidvoch rodičov majú deti zabezpečené stabilné rodinné a sociálne zázemie potrebné pre ich ďalší zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Konštatoval, že rodičia majú vytvorený vzájomný silný citový vzťah so svojimi dcérami, ktorý môžu počas výkonu striedavej osobnej starostlivosti ďalej rozvíjať a prehľbovať. S prihladnutím na oboma rodičmi prejavovaný záujem o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, dospel k záveru, že jej nariadenie je v najlepšom záujme maloletých. Nakoľko sa rodičia nedokázali dohodnúť na špeciálnej úprave styku počas prázdnin a sviatkov, uvedené obdobia rozdelil medzi rodičov rovnomerne.

4. Pri určení výživného otcovi na maloletú J. H. v sume 450 eur mesačne a na maloletú B. v sume 400 eur mesačne vychádzal zo značného nepomeru príjmov rodičov, majúc za preukázané, že priemerný mesačný príjem matky činí 924,85 eur vrátane daňového bonusu, pričom poberá aj rodinné prídavky na deti v sume 120 eur mesačne a priemerný mesačný príjem otca predstavuje 2.364,50 eur. Zároveň vzal do úvahy, že manžel je výlučným vlastníkom troch bytov nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., ktoré podľa jeho vyjadrenia, poskytuje do bezplatného užívania sociálne slabším osobám, pričom v súvislosti s uvedenými nehnuteľnosťami vynakladá mesačné výdavky, ktoré deklaroval v sume 416 eur. Konanie otca v tejto súvislosti vyhodnotil ako nezodpovedné a vzdanie sa príjmu, keďže tieto nehnuteľnosti môže prenajať so ziskom alebo predať a zabezpečiť si tak príjem, ktorý môže použiť na starostlivosť o maloleté deti. Dal do pozornosti, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Na námietky otca ohľadom zamestnania a výšky príjmu matky s poukazom na absolvované kurzy z oblasti účtovníctva, neprihliadal z dôvodu, že od matky nemožno žiadať zvýšenie príjmu len pre to, že kurzy absolvovala. Vyslovil názor, že matka je riadne zamestnaná a dosahuje príjem adekvátny jej najvyššiemu dosiahnutému vzdelaniu a praxi. Konštatoval, že pravidelné mesačné výdavky na maloleté deti sú bežného charakteru, na stravu, školské poplatky, mimoškolské aktivity, oblečenie, obuv a kozmetiku. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených výdavkov na maloleté deti, ako aj zo schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, pričom tiež zohľadnil právo maloletých detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov, konkrétne na životnej úrovni otca, ktorý má vysoký príjem a je výlučným vlastníkom niekoľkých nehnuteľností bez tiarch.

5. Rozhodol, že matka je oprávnená poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú J. H. a otec je oprávnený poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú B., berúc do úvahy, že maloleté deti sú zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a každý z rodičov zabezpečuje starostlivosť o ne v rovnakom časovom rozsahu.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku III. (úprava styku rodičov s maloletými deťmi mimo školského roka) a výroku IV. (o výživnom) podal odvolanie otec navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch zrušil. Alternatívne navrhol rozsudok zmeniť a upraviť styk rodičov s maloletými deťmi spôsobom, ktorým nebudú vznikať žiadne časové vakuá vo výkone styku a vo výroku o výživnom uložiť otcovi povinnosť platiť výživné na každé dieťa vo výške 100 eur mesačne, resp. výživné neurčiť. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Namietal nesprávnosť výroku o styku rodičov s maloletými deťmi najmä v časti úpravy počas letných prázdnin. Mal za to, že úprava styku by mala zabezpečiť plynulý prechod detí od jedného rodiča k druhému rodičovi, čím bude zabezpečená neustála starostlivosť o ne. Upravený výrok o styku počas letných prázdnin vytvára časové vákuum, kedy deti nemá vo svojej starostlivosti ani jeden z rodičov. Uviedol, že ak začne realizovať styk s maloletými deťmi počas letných prázdnin od 01.07. od 09.00 hod. a skončí 15.07. o 18 hod. bolo by žiaduce, aby ešte v tento deň započal vykonávať styk druhý rodič, to znamená 15.07. o 18 hod. a nie 16.07. o 09.00 hod.. Nastolená úprava styku môže privodiť medzi rodičmi, ktorých vzťah nie je ideálny, rozporné situácie. Nastavený rozsah styku považoval za nezákonný, ktorý môže byť odstránený zmeňujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa zabezpečí plynulý prechod starostlivosti od jedného rodiča k druhému. Vo vzťahu k výroku IV. napadnutého rozsudku o určení výživného na maloleté deti namietal nedostatočné odôvodnenie. Poukázal na to, že pri určovaní výšky výživného je nutné vychádzať z toho, že platí princíp prísnej individuality každého jedného konania o výživnom na maloleté dieťa. Dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.02.2019 sp. zn. 7Cdo/9/2019, z ktorého je zrejmé, že rozhodnutie týkajúce sa výživného nemožno zovšeobecňovať, ale musí byť odôvodnené konkrétnymi okolnosťami. Napadnutý rozsudok v časti odôvodnenia o výživnom považoval za veľmi všeobecný napriek tomu, že deti sú v striedavej osobnej starostlivosti, pričom určenú výšku výživného vyhodnotil ako premrštenú. Namietal, že z odôvodnenia rozsudku nie je možné ustáliť, ktoré z výdavkov na deti považoval súd za odôvodnené, keďže sa nezaoberal žiadnym z konkrétnych výdavkov, ktoré vynakladá otec, ale najmä matka. Uviedol, že bod 18. napadnutého rozsudku obsahuje len zhrnutie vykonaného dokazovania, a absentuje v ňom úvaha súdu prečo určil výživné vo výške 400 a 450 eur mesačne, keď uvádza pravidelné mesačné výdavky na maloletú J. H. vo výške 178 eur a na maloletú B. 150 eur. Z rozhodnutia nevyplýva, z akých výdavkov je suma zložená, či sú tvorené výlučne z výdajov, ktoré prezentovala matka alebo otec. Podľa jeho mienky, súd ho zaviazal platiť nielen výživné na deti, ale aj príspevok na výživu rozvedenej manželky. Poukázal na vek maloletých

detí, keď J. H. sa blíži k veku 11 rokov a B. k veku 4 rokov a nie je zrejme akú výšku výživného by súd určil, pokiaľ by deti boli vyššieho veku. Mal za to, že konkretizácia odôvodnených výdavkov na deti je potrebná aj pre sprehľadnenie toho, ktorá položka je platená, ktorým rodičom. Poukázal na matkou označené výdavky, ktoré neuhrádza, čo bolo preukázané jeho výpismi z účtov, napr. poplatok za školský klub v sume 8,50 eur pre maloletú J. H., strava v škole v sume 46 eur, resp. v sume 33,80 eur mesačne a školné v materskej škole v sume 16 eur mesačne pre maloletú B.. Tieto položky označili obaja rodičia ako svoju výdavkovú položku, avšak je zrejme, že ich hradí otec. Uviedol, že určené výživné niekoľkonásobne prevyšuje akékoľvek potreby maloletých detí. Namietal, že súd nepracoval s dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise, výrok o výživnom je prekvapivý, odôvodnenie k tejto časti nepreskúmateľné. Zdôraznil, že na pojednávaní konanom dňa 08.08.2023 dal do pozornosti, že matke zaplatil v rokoch 2018 a 2019 tri kurzy účtovníctva pre zabezpečenie jej lepšieho uplatnenia sa na trhu práce, ktoré nevyužila a naďalej pracuje na pozícii, ktorá nevyžaduje žiadne špeciálne vzdelanie, čomu zodpovedá aj výška jej mzdy. Za nelogické a nepravdivé považoval tvrdenie, že matke bránil v snahe zamestnať sa v spoločnosti jeho otca na pozícii účtovníčky, pretože prácu v spoločnosti jeho otca vykonáva. Mal za to, že súd k využitiu pracovných možností zo strany matky zaujal nesprávny názor a nesprávne sa s týmito skutkovými zisteniami vysporiadal. V konaní poukazoval na možnosti matky zmeniť pracovnú pozíciu, na ktorej by zúročila získané vzdelanie a dosiahla by lepší príjem. Nežiadal matku o zvýšenie príjmu, ale o zúročenie vzdelania. Namietal, že súd nesprávne vyhodnotil najvyššie dosiahnuté vzdelanie a výšku príjmu matky, keď opomenul vyhodnotiť aj ňou absolvované kurzy. Pripojené ponuky práce, ktorým by zodpovedalo dosiahnuté vzdelanie matky, preukazujú viditeľnú zložku ponúkanej mzdy. Pri posudzovaní možnosti dosiahnutia príjmu rodičov súd zvolil nespravodlivý a jednostranne zameraný prístup zvýhodňujúci matku. Súd mu vyčíta, že nedosahuje príjem z prenájmu bytov, ktoré sú v jeho výlučnom vlastníctve, pričom takýmto spôsobom fungoval ešte počas trvania manželstva a vedenia rodinného života s matkou a nikdy sa nestalo, že by nemali dostatok financií na plnenie ich potrieb. Pre rodinu sa vždy snažil zabezpečiť dostatočný príjem, iná situácia by bola, ak by výška jeho mzdy, ktorú poberá za výkon pozície starostu Obce C., nebola postačujúca na plnenie ich potrieb. V tom prípade by bol súd povinný zohľadňovať to, že sa zbavuje možného príjmu, avšak nie za situácie, kedy má príjem dostatočný aj bez využitia možnosti príjmu z prenájmu bytov. Byty, ktoré sú v jeho výlučnom vlastníctve, berie ako poisťku pre prípad, ak by nebol zvolený na ďalšie volebné obdobie. Namietal, že súd vo vzťahu k matke neakceptuje a nezohľadňuje princíp potenciality príjmov a zameriava sa na princíp fakticity, pričom na jeho strane zvolil úplne iný prístup. Dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.11.2018 sp. zn. 1Cdo/165/2017. Podľa jeho mienky, s ohľadom na všetky uvedené okolnosti, príjmy rodičov a na preukázané potreby maloletých detí by bola výška výživného určená súdom prvej inštancie privysoká aj v prípade, ak by boli deti zverenú do starostlivosti matky. Namietal, že súd sa nezaoberal tým, že matka žiadala určiť výživné vo výške 450 eur pri zverení detí do jej osobnej starostlivosti, a nakoľko súhlasila so striedavou starostlivosťou, výška výživného mala byť určená v nižšej sume. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výživnom nevychádzal z ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, neprihliadal na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti, nezdôvodnil prečo neurčil výživné (ako to umožňuje citované zákonné ustanovenie) a nevysporiadal sa ani s jeho návrhom na určenie výživného vo výške 100 eur na každé dieťa počas trvania striedavej osobnej starostlivosti, ktorú sumu považoval za primeranú. Určenou výškou výživného v celkovej sume 850 eur mesačne ho súd znevýhodnil, vzhľadom na výkon starostlivosti o deti rodičmi v rovnomernom rozsahu. Namietal, že súd sa nevysporiadal s jeho návrhmi na vykonanie dokazovania, vrátane návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, na ktorom trvá, ktorý nedostatok robí napadnutý rozsudok nezákonným a nepreskúmateľným. Poukázal na to, že súd prvej inštancie konal so splnomocneným zástupcom matky, ktorý plnú moc na výzvu súdu doložil až po vyhlásení rozsudku. Považoval za potrebné na tento nedostatok prihliadať a vyhodnotiť, či úkony, ktoré boli vykonané splnomocneným zástupcom matky, možno hodnotiť ako zákonné úkony.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok vo výroku III. zmeniť podľa odvolacieho návrhu otca a napadnutý výrok IV. o výživnom potvrdiť. Súhlasila s odstránením nesúladu dátumov pri odovzdávaní a preberaní maloletých detí počas letných prázdnin, čo považovala za chybu v písaní, pričom je právne a vecne logické, že dňom a hodinou skončenia styku jedného rodiča je moment začiatku styku druhého rodiča. Nesúhlasila s odvolaním otca voči výroku IV. napadnutého rozsudku považujúc odôvodnenie rozsudku za dostatočné a súladné s právnou úpravou a rozhodovacou súdnou praxou. Mala za to, že súd pri rozhodovaní zohľadnil princíp potenciality a až následne princíp fakticity, keď pri určení výživného prihliadal na potenciálne príjmy matky a otca a ich majetkové pomery. V konaní bolo preukázané, že namietané jej potenciálne príjmy majú len hypotetický charakter a

hoci absolvovala kurzy účtovníctva, v skutočnosti nikdy nevykonávala pracovné činnosti v tejto oblasti, nezískala potrebné skutočné skúsenosti a praktické zručnosti a od absolvovania kurzov ubehli 4 roky. Ani jeden kurz nebol ukončený štátnou skúškou, len certifikátom o absolvovaní. Predkladané ponuky lepšie platených prác preskúmala a konštatuje, že nedosahuje vzdelanie požadované na uvedené pozície, nedosahuje požadované jazykové znalosti a zručnosti v cudzích jazykoch, požadovanú prax v odbore, pričom má len minimálne skúsenosti a zručnosti pri práci s počítačom. V roku 2021 až 2023 bola konateľkou spoločnosti E. B. B. a B. B. B., ktorej spoločníkmi sú otec maloletých a jeho otec, pričom v tom čase vykonávala funkciu konateľky, nebola vyplácaná a po podaní návrhu na rozvod manželstva jej funkcia bola bez oznámenia zrušená. V rámci pôsobenia ako konateľka vykonávala úkony podpisovania nájomných zmlúv a platenie faktúr. V súvislosti s posúdením jej schopností a možností poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/60/2016. Mala za to, že je potrebné zohľadniť rodinné pomery, ktoré panovali v čase, kedy sa uskutočnili otcom uvádzané kurzy účtovníctva, ako aj rozhodnutie otca v tom čase, aby bola zamestnaná v spoločnosti, ktorú vlastní jeho otec, kde jej bolo umožnené zabezpečovať starostlivosť o maloletú, ktorá bola často chorá, keď súčasne bola tehotná a práca jej umožňovala pružne reagovať na potreby dieťaťa. Po narodení druhej dcéry na základe žiadosti manžela zotrvala na pozícii, ktorá jej umožňovala starostlivosť o maloleté deti, práve z dôvodu pracovného vyťaženia manžela. Prekážky spojené so starostlivosťou o maloleté deti a výkon práce manžela spôsobili, že nemala reálne možnosti získať skúsenosti, potrebnú prax a udržať sa v odbore, v ktorom dochádza k častým zmenám, čo potvrdzujú pracovné ponuky. Rovnako je potrebné vziať do úvahy aj vplyv takéhoto zamestnania na možnosti zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloleté deti. V zamestnaní, v ktorom pracuje 8 rokov jej vychádzajú v ústrety, keď deti ochorejú zo dňa na deň alebo ich je nutné vyzdvihnúť z predškolského zariadenia, keďže jej nemá kto iný pomôcť. Uviedla, že väčšina predložených pracovných ponúk vychádza z dosiahnutého ekonomického vzdelania, dlhodobých skúseností v oblasti účtovníctva s konkrétnym účtovným softvérom a s požiadavkou na ovládanie cudzích jazykov. V súčasnosti pracuje na pozícii, ktorá zodpovedá jej kvalifikácii, odbornosti, nadaniu, vedomostiam, zručnostiam, pracovných skúseností a situácie na trhu práce. Nemožno od nej požadovať, aby v súčasnej ekonomickej situácii, za ktorú môže rozhodnutie manžela, zmenila svoje pracovné miesto za nižšie ohodnotenú prácu, resp. hradila si ďalšie vzdelávanie bez ohrozenia zabezpečenia primeranej starostlivosti o maloleté deti. Princíp potenciality sa rovnako vzťahuje aj na manžela, tento bol zohľadnený súdom v jeho rozhodnutí a odôvodnený. Súd správne posúdil potenciálne príjmy manžela, ktoré môže dosahovať zo svojho majetku, rôzne podnikateľské a iné zárobkové aktivity, ktoré deklaruje momentálne ako pasívne (mediátor, realitný maklér, spoločník a prokurista vo firme E. B. B. a B. B. B.) bez príjmov, na základe svojho rozhodnutia z dôvodu politickej kariéry, pričom sa tým údajne ukracuje o možné potenciálne príjmy, čím znižuje svoj príjem a znižuje svoje výživovacie možnosti svojvoľne. Stotožnila sa s názorom súdu prvej inštancie, ktorý poukázal na zákonný princíp prednosti výživného pred ostatnými výdavkami a prednosť princípu potenciality pred princípom fakticity (rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp.zn. 11CoP/25/2014 a Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/276/2017). Poukázala na to, že otec zarába 2.364,50 eur, je oprávnený uplatňovať si daňový bonus vo výške 140 eur a rodinné prídavky na maloletú B. vo výške 60 eur, pričom aktuálne neprenajíma žiadnu svoju nehnuteľnosť. Dala do pozornosti ceny za prenájmy bytov a hodnoty bytov. Zdôraznila, že jej príjem predstavuje v priemere 752,09 eur mesačne, ktorá suma nie je pevná, bolo jej priznané poberať daňový bonus vo výške 140 eur, rodinné prídavky na maloletú J. H. vo výške 60 eur. Mala za to, že výška výživného bola určená v súlade s rozhodovacou praxou s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/111/2017. Súd správne posúdil rozdiel v príjmoch rodičov a nepomer v ich majetkoch a životnom štandarde, ako aj možnosti starať sa o maloleté deti a uhrádzať ich náklady a potreby. Výška výživného zohľadňuje tento stav a zaručuje zachovanie aspoň čiastočne životného štandardu maloletým aj počas doby, keď sa zdržiavajú u nej. Zdôraznila, že otec disponuje veľkým majetkom s viacerými možnosťami zvýšenia svojho príjmu, pričom ekonomická situácia na jej strane nebola spôsobená ňou, ale vo väčšej miere otcom maloletých a jeho rozhodnutiami v čase manželstva. V súvislosti s posudzovaním výživného pri striedavej starostlivosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19CoP/39/2017. Mala za to, že výživné počas striedavej starostlivosti sa neurčuje len na základe bežných skutočných výdavkov, ale zohľadňuje potreby dieťaťa na komplexný rozvoj tak, aby sa zabezpečoval približne rovnaký životný štandard a súčasne boli dodržané princípy prednosti výživného pred všetkými ostatnými výdavkami a princíp potenciality. Určené výživné zohľadňuje osobitnú ekonomickú, majetkovú a príjmovú situáciu účastníkov, ale najmä potreby maloletých detí, ich rast a rozvoj. Suma výživného napádaná otcom ako nadhodnotená nepokrýva skutočné náklady na domácnosť a ani náklady na starostlivosť o maloleté deti. Poukázala na výdavky na zdravotnú starostlivosť maloletých, ktoré navštevujú alergológa, kde za objednanie na čas sa platí poplatok 22 eur,

ďalej platby u stomatológa, u ktorého lekársky výkon sa hradí vo výške 15 až 45 eur podľa veku detí. Aj štandard zdravotnej starostlivosti by mal byť zachovaný tak, ako bol nastavený počas manželstva. Uviedla, že začiatkom tohto školského roka po vydaní rozsudku otec neplatil žiadne výživné, odmietal uhrádzať náklady na starostlivosť o deti a oznámil jej, že poplatky súvisiace s nástupom do školy má hradiť ona. Dohoda o spoločnom hradení nákladov s otcom detí nebola možná, z dôvodu ekonomickej situácie a prístupu otca neboli hradené tieto poplatky a opakovane ich riaditeľka materskej školy urgovala o úhradu nákladov v školskom zariadení. Spoločné úhrady nákladov boli predpokladom pre striedavú starostlivosť, pričom otec do 13.10.2023 neposkytol žiaden príspevok na výchovu maloletých a po vynútenej dohode opustila spoločnú domácnosť už 16.6.2023, nebolo jej umožnené zobrať pre deti zo spoločnej domácnosti ich veci, oblečenie ani hračky. Oblečenie, ktoré maloletým zakúpi, využívajú deti aj v čase, kedy sú u otca. Zo strany otca maloletých prichádza opakovane ponuka na výšku výživného, ktoré je ochotný platiť v sume 100 eur mesačne na dieťa, uvedená ponuka má agresívny charakter a z jej obsahu je zrejmé, že otcovi nezáleží na stave a výchove maloletých. Považovala za zarážajúce, že otec uprednostnil úhradu 416 eur za náklady spojené s bývaním v jeho troch bytoch pre úplne cudzích zárobkovo činných ľudí, ako by mal tieto prostriedky poskytnúť na zlepšenie štandardu pre svoje maloleté deti. Mala za to, že stanovené výživné bude výhradne použité na uhrádzanie potrieb maloletých (školné, obedy i mimoškolské aktivity, krúžky, lekári, oblečenie, obuv a rezerva v prípade mimoriadnych výdavkov). Súd priznal výživné vo vyššej výške ako bola navrhnutá, keď v danom konaní nie je viazaný návrhmi strán, ale zisteným vecným stavom, ktorý má osobitný charakter v každom prípade s ohľadom na ekonomické a majetkové možnosti strán, ale najmä potreby maloletých detí. Nie je preto potrebné odôvodňovať odklon od pôvodných návrhov strán (rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/5/2014). K námietkam ohľadom nedostatku plnomocenstva uviedla, že pred začatím prvého pojednávania vo veci rozvodu, ktoré sa uskutočnilo dňa 13.06.2023, súd vykonal overenie totožnosti prítomných osôb, ako aj spôsobilosti D. E. F. G. zastupovať v konaní, súdu bolo predložené plnomocenstvo podpísané matkou aj právnym zástupcom. Nedopatrením bolo toto plnomocenstvo vrátené matke späť spolu s inými dokumentmi, ktoré prevzala, čím sa do spisu nedostalo. Pri druhom pojednávaní dňa 08.08.2023 bola vyzvaná na doloženie plnomocenstva udeleného na zastupovanie a keďže nemala dokument pri sebe, súd ju vyzval na jeho doplnenie v lehote 5 dní, čo urobila. Súd bol teda s plnomocenstvom oboznámený a mal o ňom vedomosť, túto skutočnosť si overil na prvom pojednávaní, preto nepovažoval za potrebné uviesť uvedené plnomocenstvo do zápisnice, ale požadoval len jeho doplnenie do spisu. Na základe výzvy súdu z dôvodu omylu doložila kópiu, ktorá nebola určená pre súd a nie originál, ktorý mala vo svojej držbe a ktorý následne súdu doručila. Mala za to, že nedostatok plnomocenstva bol týmto odstránený už na prvom pojednávaní, kedy súd skúmal zastúpenie a skutočnosti, že splnomocnenie bolo doplnené do spisu v súlade s pokynmi súdu, preto neexistuje a neexistoval nedostatok plnomocenstva.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca súhlasil s rozhodnutím súdu o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a o špeciálnej úprave styku, nakoľko táto bola v súlade so záujmami maloletých detí. Výživné na maloleté deti navrhol určiť sumou po 300 eur mesačne, čím budú mať zabezpečené a uspokojené potreby a primeranú životnú úroveň u obidvoch rodičov. Z uvedeného dôvodu ponechal rozhodnutie o výživnom na úvahe súdu.

10. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca voči napadnutým výrokom III. a IV. je dôvodné a zároveň je potrebné zrušiť aj nadväzujúce výroky týkajúce sa výživného, t.j. výrok VI. a VII..

11. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 08.08.2023, č.k. 26P/27/2023-308 rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, maloletú J. H. a B. zveril na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s určením styku rodičov s maloletými deťmi v čase sviatkov a školských prázdnin, s právom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok určeným obom rodičom, otcovi určil výživné na maloleté deti, matku oprávnil poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú J. H., otca oprávnil poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú B. a rozhodol o trovách konania.

12. Predmetom odvolacieho konania je odvolanie voči výrokom napadnutého rozsudku v časti o styku a výživnom. Odvolací súd preto účastníkov označuje ako otec a matka.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

15. V súvislosti s podaným odvolaním otca voči výroku III. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie upravil styk rodičov s maloletými deťmi počas školských sviatkov a prázdnin, odvolací súd námietky otca akceptoval. V prvom rade treba uviesť, že výrok rozsudku, ktorým súd zveril maloleté deti do striedavej starostlivosti oboch rodičov nadobudol právoplatnosť, pričom forma starostlivosti bola oboma rodičmi akceptovaná, táto vychádza z podmienok upravených v ustanovení § 24 od. 2 Zákona o rodine a je výsledkom vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie. Námietku otca týkajúcu sa nesprávnosti výroku o styku rodičov s maloletými deťmi najmä v časti úpravy počas letných prázdnin z dôvodu vzniknutého vákuua, kedy nie sú zosúladené termíny odovzdania a preberania maloletých po ukončení styku druhému rodičov, najmä počas letných prázdnin, vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú. V tomto výroku napadnutý rozsudok zmenil pre jeho formálnu nesprávnosť, keď maloleté deti sú zverené do striedavej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude realizovať aj v čase školských prázdnin a sviatkov, teda rodičia budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, ale v inom režime. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd rozdelil starostlivosť o deti počas prázdnin a sviatkov rovnomerne, avšak uvedenému nezodpovedajú termíny preberania a odovzdania maloletých v priebehu letných prázdnin. Odvolací súd pristúpil ku zmene rozsudku vo výroku III. a upravil výkon starostlivosti rodičov o maloleté deti tak, aby prechod od jedného rodiča k druhému bol plynulý a rozloženie pomeru dní rovnomerné. Zároveň upravil aj termíny odovzdania a preberania maloletých detí do starostlivosti druhého rodiča počas jarných prázdnin (prihliadajúc na to, že ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré možno začať aj bez návrhu) tak, aby bol výrok jasný, zrozumiteľný a určitý, keď časovo presne zadefinoval termíny preberania maloletých detí. V ostatnom ponechal určený rozsah výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti zachovaný. Dané rozhodnutie reflektuje na najlepší záujem maloletých detí, ktoré majú právo na rovnocennú a rovnomernú starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov, právo na pravidelný kontakt s nimi a budovanie a rozvíjanie ich vzájomných väzieb.

16. Z uvedených dôvodov odvolací zmenil napadnutý výrok III. podľa § 388 CSP.

17. Podľa § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

18. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

19. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

22. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom rozhodnutie nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, použitý v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o uplatnenej žalobe. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia a to z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutočný stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Výrok rozsudku musí byť určitý zrozumiteľný a vykonateľný. Materiálna stránka vykonateľnosti rozhodnutia súvisí predovšetkým s určitosťou výroku, avšak predstavuje celkový súhrn obsahových náležitostí exekučného titulu umožňujúci bezproblémové identifikovanie subjektov i rozsahu judikovanej povinnosti.

23. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že matka sa návrhom na začatie konania podaným na Okresný súd Nitra 07.02.2023 domáhala rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že maloleté deti navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti a určiť otcovi výživné na maloletú J. H. vo výške 450 eur a na maloletú B. vo výške 400 eur mesačne, pričom v priebehu konania navrhla zveriť maloleté deti do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov a výživné na maloleté deti určiť otcovi vo výške 450 eur.

24. V prvom rade odvolací súd konštatuje, že otec podal odvolanie voči výroku rozsudku o určení výživného počas realizácie striedavej starostlivosti rodičov o maloleté deti v rovnomernom rozsahu, ktorú obaja akceptovali. Odvolací súd udáva, že pokiaľ je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd skúma nielen rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné, keď vychádza jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa (vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa) a tiež z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod.. Na určenie výšky výživného pre dieťa v striedavej starostlivosti majú vplyv všetky vymenované faktory a okolnosti. Aj v prípade striedavej starostlivosti o maloleté deti je nevyhnutné ustáliť výšku nákladov na potreby maloletého dieťaťa a rozhodnúť o tom, v akom pomere sa medzi rodičmi rozdelí plnenie vyživovacej povinnosti. Pre určenie výšky výživného nie je smerodajné, koľko rodič pracou (podnikaním alebo inou zárobkovou činnosťou) zarobí, alebo či vôbec pracuje. Väčšiu výpovednú hodnotu má zistenie jeho potenciálnej životnej úrovne, ktorá je limitovaná okrem majetkových pomerov aj jeho finančnými nárokmi na zabezpečenie uspokojenia jeho potrieb. Jedným z faktorov, ktoré pri určovaní miery životnej úrovne môže súd vziať do úvahy je aj zistenie a vyčíslenie mesačných nákladov povinného rodiča. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba pri určení výšky vyživovacej povinnosti zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarsky výcvik, kurzy a pod. tak, aby sa dieťa mohlo podieľať na výhodách vyššej životnej úrovne rodiča. Práve pri posudzovaní otázky, čo je potrebné zahrnúť do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodičov a dieťaťa. Otázka, či výživné pri zverení dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov nebude určené, nie je pravidlom. Toto riešenie je jednou z možných alternatív a možno rozhodnúť aj inak.

25. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 36 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Jednou z typických zásad pre sporové konanie je zásada ne ultra petitem, teda „nie nad rámec petitu“. Je ňou vyjadrená záväznosť návrhu na začatie konania pre súd, ktorý nemôže prisúdiť viac, ako sa žalobca domáha v petite (žalobnej žiadosti). Táto zásada neplatí v mimosporových konaniach (medzi ktoré patrí aj táto prejednávaná vec), kde súd zásadne nie je viazaný návrhmi účastníkov. Môže tak prisúdiť viac, ako sa účastníci domáhajú, a to aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

26. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie je zjavné, že vo veci nevykonan náležité dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu vecí tak, ako mu to ukladá § 35 a § 36 CMP. Súd prvej inštancie opomenul zisťovať niektoré (pre posudzovanú vec) rozhodujúce skutočnosti, ktoré v priebehu konania vyšli najavo, ktoré neskúmal a s ktorými sa nezaoberal. Je potrebné prihliadať na predmet konania, ktorým je vec starostlivosti o maloleté deti, pričom jedným zo základných princípov mimosporového konania je vyšetrovací princíp založený na povinnosti súdu vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí. V neposlednom rade treba pripomenúť, že v takomto konaní súd musí na základe vykonaného dokazovania dospieť k spoľahlivým záverom a tieto premietnuť pri svojom rozhodovaní.

27. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie v nedostatočnom rozsahu vykonan dokazovanie k tomu, aby mohol vo veci v časti výživného rozhodnúť tak, že jeho výšku počas výkonu striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti určí na maloletú J. H. v sume 450 eur a na B. vo výške 400 eur mesačne. Bolo povinnosťou súdu prvej inštancie dôkladne sa vo vzťahu k výživnému zaoberať nákladmi na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletých detí, ale aj pomermi na strane oboch rodičov, t.j. majetkovými a príjmovými (§ 62 a nasl. Zákona o rodine). Hoci súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z nákladov na potreby maloletých, ktoré ustálil ako bežné, v tomto smere nevykonan dostatočné dokazovanie a nedostatočne zistil skutočný stav vecí. Súd prvej inštancie zisťoval náklady na potreby maloletých detí, tieto však nemal preukázané, ale len vyčíslené matkou (pravidelné mesačné platby, t.j. poplatky v škole, krúžkové aktivity a platby za zdravotnú starostlivosť, vrátane výdavkov u čelustného ortopéda). Napriek tomu, že otec poukazoval na jeho príspevky na úhrady potrieb maloletých a dokladal výpis z účtu zaznamenávajúci jeho výdavky, súd prvej inštancie sa uvedeným nezaoberal a nezisťoval ktorý z rodičov a v akej výške platí výdavky maloletých. Dané zistenia sú podstatné pre určenie výšky výživného, aj za skutkového stavu, kedy sú maloleté deti zverené do striedavej starostlivosti rodičov v rovnomernom rozsahu, ktorá okolnosť má vplyv na určenie výšky výživného, ak súd k takémuto rozhodnutiu pristúpi. Súd prvej inštancie teda neodstránil rozpor tvrdení rodičov vo vzťahu k plneniam úhrad potrieb pre maloleté deti, keď matku ani nevyzval, aby úhradu vyčíslených nákladov na maloletých preukázala. Treba zdôrazniť, že základným kritériom pri určení výšky výživného je ustálenie nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí, preukázanie týchto nákladov a ich posúdenie aj s ohľadom na ďalšie zistenia, t.j. akou výškou sa ktorý z rodičov na týchto nákladoch podieľa. Až po preukázaní a ustálení nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí a vykonaní dokazovania aj vo vzťahu k príjmom, pomeroch a schopnostiam a možnostiam rodičov, má súd možnosť posúdiť vec z hľadiska životnej úrovne rodičov a jej prípadného dorovnania maloletým u toho ktorého rodiča. Pokiaľ ide o príjmy rodičov, tieto súd prvej inštancie síce zisťoval, avšak v konaní neboli preukázané kompletne. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že otec je spoločníkom a konateľom viacerých obchodných spoločností, pričom nepredložil daňové priznania týchto spoločností preukazujúce výšku ich príjmu, resp. nepreukázal, že by z týchto spoločností príjem nemal.

28. Odvolací súd sa stotožnil s námietkami otca súvisiacimi s nedostatočným odôvodnením rozsudku v napadnutej časti o výživnom. V posudzovanom prípade z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné ustáliť, či súd prvej inštancie prihliadal na zákonné kritériá na strane rodičov a maloletých detí pre určovanie výživného. Súd prvej inštancie neustálil výšku priemerných mesačných odôvodnených výdavkov maloletých detí, náklady na zabezpečenie ich odôvodnených potrieb nekonkretizoval, neuviedol, ktoré výdavky matkou prezentované považoval za dôvodné, ktoré mal preukázané a ktoré prípadne uznal iba čiastočne a z akých dôvodov. Pokiaľ určil výživné na maloletú J. H. vo výške 450 eur mesačne a na maloletú B. vo výške 400 eur mesačne, uvedená suma u oboch detí významne prevyšuje výšku ich nákladov (vyčíslených matkou), keď obaja rodičia budú vykonávať starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, to znamená, že polovicu kalendárneho mesiaca sa o maloleté deti bude starať

aj otec, ktorý im tiež zabezpečí stravu, hygienické potreby, bývanie a voľnočasové aktivity (trávenie času cez víkendy, sviatky a prázdniny), z rozhodnutia nevyplýva ako súd prvej inštancie tieto skutočnosti vyhodnotil. Do výšky výživného je potrebné zohľadniť aj pomer dní výkonu osobnej starostlivosti toho ktorého rodiča o maloleté deti. V danej veci navyše zo spisu vyplynulo, že matka ani nemá náklady na bývanie, keď ako sama uviedla, podnájom neplatí. Za dôvodné je potrebné považovať aj výhrady otca, ktorý poukazoval na matkou podaný pôvodný návrh, ktorým žiadala o zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenie výživného na deti po 450 a 400 eur mesačne, ktorú výšku súd určil pri rovnomernej striedavej starostlivosti rodičov o maloleté deti. S uvedenými skutočnosťami sa súd prvej inštancie nezaoberal. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o výživnom nespĺňa vyššie kritéria pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP. Neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia a teda uvedeným postupom súd prvej inštancie znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého jednotlivým čiastkovým právom je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. nie je možné pre potrebu doplnenia dokazovania a najmä nedostatku jeho odôvodnenia preskúmať, ani ustáliť, či je vecne a právne správny, a tento nedostatok nemožno napraviť odvolacím súdom, preto napadnutý rozsudok vo výroku IV. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku IV. v časti o výživnom, a v súvisiacich výrokoch VI. a VII. Podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie vo veci doplnil dokazovanie v naznačenom smere, tzn. zabezpečí doklady preukazujúce pravidelné mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletých detí, doklady o príjme otca z obchodných spoločností, ktorých je konateľom a spoločníkom, aktualizuje doklady o príjmoch, nákladoch a majetkových pomeroch oboch rodičov a doklady o nákladoch na odôvodnené potreby maloletých (pravidelné mesačné poplatky, náklady na zdravotnú starostlivosť a jednorazové výdavky hrazené vyššou sumou, napr. tábory) . Vo veci rozhodne po zistení skutočného stavu v súlade s ust. § 188 a § 195 a nasl. CSP a § 204 CSP a súčasne umožní účastníkovi konania vyjadriť sa k dôkazom (§ 182 CSP). V novom rozhodnutí vyhodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti so zameraním sa na ustálenie nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletých detí s ohľadom na rovnomerný výkon osobnej starostlivosti o maloleté deti, na príjmy, pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti aj vo vzťahu k posúdeniu životnej úrovne rodičov pre rozhodnutie o výživnom počas striedavej osobnej starostlivosti, opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie zdôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Súd musí dať odpoveď na všetky relevantné otázky nastolené účastníkmi konania, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam, a ktoré prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

31. Súčasne odvolací súd zrušil i súvisiace výroky VI. a VII. (úzko súvisiace s výrokom o výživnom), ktorými súd prvej inštancie rozhodol, že matka je oprávnená poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú J. H. B., nar. XX.XX.XXXX a otec je oprávnený poberať rodinné prídavky a daňový bonus na maloletú B. B., nar. XX.XX.XXXX. Vo vzťahu k určeniu, ktorý z rodičov bude poberať prídavky na dieťa a daňový bonus odvolací súd poukazuje na ust. § 2 ods. 5 písm. a/, § 2 ods. 6, 7, zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v znení účinnom od 01.01.2023 a § 19c ods. 1, 2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v znení účinnom od 01.01.2023, § 33 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v aktuálnom znení, ktoré upravujú spôsob vyplácania prídavkov na dieťa a daňového bonusu a postup pri uplatnení týchto nárokov. Vzhľadom na citované kogentné ustanovenia právnych predpisov bude povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť tento nárok s poukazom na ust. § 3, § 4, § 9 CSP.

32. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku IV., VI. a VII. a v nadväzujúcom výroku VIII. (o trovách konania) zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

33. Po vykonanom dokazovaní v naznačenom smere súd prvej inštancie opätovne vec právne posúdi v zmysle vyššie spomenutých zásad a vo veci nanovo rozhodne s tým, že je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 391 ods. 2 CSP). Dôvody svojho rozhodnutia uvedie v jeho písomnom vyhotovení tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 CSP.

34. Odvolací súd sa súčasne zaoberal námietkou otca vo vzťahu k doloženiu plnomocenstva splnomocneného zástupcu matky na jej zastupovanie v konaní a po preskúmaní spisu dospel k záveru, že daná námietka nie je dôvodná. Zo spisu vyplýva, že matka na výzvu súdu doložila dňa 10.08.2023 Splnomocnenie udelené D. E. F. G. na zastupovanie v konaní, ktoré je riadne podpísané splnomocniteľom i splnomocnencom a datované dňom 17.04.2023. Tiež je zo spisu zrejmé, že splnomocnený zástupca matky sa dňa 13.06.2023 zúčastnil pojednávania osobne (zápisnica z pojednávania), na tomto pojednávaní matku zastupoval, pričom zo zvukového záznamu z pojednávania nepochybne vyplýva, že súd si preveroval totožnosť osôb prítomných na pojednávaní, s ktorými konal. Argumenty matky o predložení splnomocnení súdu odvolací súd akceptoval, keď vychádzal z premisy, že v prípade, ak by splnomocnenie nebolo predložené súdu na pojednávaní, so splnomocneným zástupcom by nekonal. Z uvedených dôvodov odvolací súd na danú námietku otca neprihliadal.

35. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne o náhrade trov konania a v súlade s § 396 ods. 3 CSP a § 58 CMP vrátane náhrady trov odvolacieho konania.

36. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).